

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Ради національної безпеки і оборони України, Верховної Ради України щодо недопущення переростання екологічної катастрофи в екологічний колапс

Керуючись частиною 2 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», частиною 2 статті 2, пунктом 5 частини 2 статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», з метою покращення екологічного стану довкілля,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Прийняти Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Ради національної безпеки і оборони України, Верховної Ради України щодо недопущення переростання екологічної катастрофи в екологічний колапс, що додається на 2 аркушах.

2. Надіслати Звернення на адресу Ради національної безпеки і оборони України, Верховної Ради України.

**ГОЛОВА
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

О. БІЛЕНЬКИЙ

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Полтавської обласної ради до Ради національної безпеки і оборони України, Верховної Ради України щодо недопущення переростання екологічної катастрофи в екологічний колапс

Україна належить до регіонів з розвиненим сільськогосподарським виробництвом. Але сьогодні землеробство залежить не тільки від якості господарювання, а й від несприятливих природно-кліматичних умов. Особливо загострилося питання вологозабезпечення сільськогосподарських культур, яке на великих площах неможливе без зрошення.

За останні 30 років середньорічна температура в Україні зросла майже на 2°C. Від незвичної для нашої держави погоди страждають, здавалося б, стійкі до посухи та спеки кукурудза та соняшник, а традиційні для нас озима пшениця і особливо ячмінь не завжди дають добрі врожаї. Зона Степу уже на 150-200 км поширилась на зону Лісостепу.

Відхід від науково-обґрунтованої системи землеробства, ігнорування сівозміною, вирощування на значних площах так званих бізнесових культур: кукурудзи, соняшнику, сої призвело до обезводнення ґрунту, зниження до 3 – 5 метрів рівня ґрунтових вод, відсутності в багатьох селах води в криницях. Пересихають річки, ставки, болота.

Якщо розораність сільськогосподарських угідь в США становить 20%, в Англії – 18,5 %, то в Україні – 57 %, а в Полтавській області до 70%.

Безповоротно розорано і знищено більше 50% сінокосів і пасовищ, що призводить до появи пилових бурь і неможливості випасання худоби.

Йде повсемісне знищення полезахисних лісосмуг. Займаючи всього 1-4% орних земель і захищаючи поля від посух й ерозії, вони підвищують в середньому на 15-20% врожайність сільськогосподарських культур.

Величезну роль у збереженні біосфери відіграють ліси. Катастрофічні лісові пожежі, несанкціоновані, точніше хижацькі (заради наживи) вирубки лісів призводять до катастрофічних природних явищ, загибелі людей.

Знижується лісистість територій, яка в Полтавській області становить всього 8,7%, а в окремих районах – лише 1,5-3%.

Для недопущення переростання екологічної катастрофи в екологічний геноцид українського народу необхідно здійснити наступне:

- проведення обов'язкового моніторингу земель, звернувши увагу на їхнє ефективне використання та відповідальність за збереження родючості;
- проведення консервації деградованих і малопродатних земель;
- зменшення розораності земель;
- відновлення розораних сінокосів і пасовищ;
- проведення комплексу агротехнічних, протиерозійних заходів;
- звернення уваги на малі річки, залісивши їхні береги;
- заліснення піщаних і схилових земель;
- зменшення плати за сінокоси і випаси до 3% річних від нормативно грошової оцінки землі;

- розробка механізму стимулювання заліснення територій в усіх формах власності;
- заборона розорювання прибережних смуг на відстані 100-300 метрів;
- реконструювання старих і створення нових лісосмуг;
- максимальне відновлення колишніх зрошувальних систем;
- широке впровадження крапельного зрошення як одного з ефективних прийомів використання води;
- розширення площ мінімального та нульового обробітку ґрунту;
- повернення в структурі земельних угідь площ під сінокосами, випасами і болотами неменше 30% від загальної земельної площі;
- проведення заліснення непродуктивних земель, водоохоронних зон у зв'язку з низькою лісистістю;
- проведення термінових заходів із замулювання річок, їхнього очищення і регулювання;
- поліпшення технічного стану наявних і будівництво нових шлюзів-регуляторів на річках;
- впровадження науково-обґрунтованих сівозмін, так як їм належить важлива роль у регулюванні вологозабезпечення сільськогосподарських культур;
- вирощування посухостійких сортів і гібридів сільськогосподарських культур;
- розширення площ органічного землеробства, що базується на природному відтворенні родючості ґрунту, виробництві екологічно безпечної продукції як основи здоров'я людей, збереженні в чистоті навколишнього середовища.

До розробки цих заходів ввести мораторій на продаж української землі.

Просимо розглянути це звернення на засіданні Ради національної безпеки і оборони України. Врахувати вищевказані пропозиції при визначенні стратегічних національних інтересів України, концептуальних підходів та напрямків забезпечення національної безпеки і оборони у екологічній сфері. Часу на прийняття відповідних рішень по стабілізації екологічного стану сільськогосподарського виробництва залишилося зовсім мало!

Одночасно додаємо копію листа Громадської спілки «Полтавське товариство сільського господарства» на 2-х аркушах.

Прийнято на

***сесії обласної ради
восьмого скликання
2021 року***

ГРОМАДСЬКА СПІЛКА
“ПОЛТАВСЬКЕ ТОВАРИСТВО СІЛЬСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА”

Україна, 38011, вул. Центральна, 16, с. Покровське,
Шишацький р-н, Полтавська обл.,
Код ЄДРПОУ 40030659, р/р № 26000507891 в
АТ «Райффайзен Банк АВАЛЬ» м. Полтава, МФО 380805
тел. (0532) 56-92-83; e-mail.: grom.spil.ptsg@ukr.net

24.03.2021 № 3

на № _____

від _____

Ситуація, що склалася в Україні, веде до екологічного геноциду. Прискорює цей процес і глобальні зміни клімату.

Що спонукає нас ставити так питання?

По-перше, стан земельних відносин. Грубо порушуються основні статті Конституції України про те, що земля – це народне надбання, і вона повинна бути в руках держави, а не у крупних латифундистів, які заради надприбутків, непомірного збагачення нещадно експлуатують її, засіваючи однотипними культурами (кукурудза, соняшник, соя), ведуть до її виснаження, знижується її родючість, втрачається основна речовина наших українських чорноземів – гумус.

Сьогодні від 6 до 8 млн. га землі знаходяться «в тіні». Держава щорічно втрачає 60-80 млрд. грн.

Безнаказано розорюються землі сільськогосподарського призначення, зокрема, луки і пасовища, що лишає можливості селянина тримати худобу.

Знищення агробіоценозів веде до знищення верхнього шару ґрунту, що викликає пилові бурі і появу надзвичайних природних явищ – навіть смерчу.

Йде масове знищення лісосмуг на сільськогосподарських землях, які створюють своєрідний клімат на полях і сприяють підвищенню врожайності сільськогосподарських культур на 15-20%, незаконно вирубуються ліси.

І замість прийняття кардинальних заходів по припиненню вищеназваного свавілля, повернути незаконно захоплену землю державі, віддати її тим, хто на ній живе і працює, керівництво країни всіма засобами ратує за продаж землі. І для чого? Кому це потрібно? Якщо людина продасть свій пай, то вона раз і назавжди позбавляється соціальних зобов'язань від господарства.

Ми прекрасно розуміємо і знаємо, коли є земля, то є робота, є врожай, є люди і їх робочі місця, є соціальна сфера. А якщо продати, то хто думатиме про людей, про село? Кого цікавитиме, чи є в селі школа, дитсадок, лікарня, аптека, чи є вода в населеному пункті?

Мабуть, керманічі країни повинні думати не про те, як продати землю,

а про те як вирощувати сільськогосподарську продукцію та створювати додаткову вартість і торгувати не сировиною за кордоном, а продуктами переробки.

Гостро стоїть проблема екологічного стану водних об'єктів країни. Вона є актуальною для всіх водних басейнів. Що ж до Дніпра, водний ресурс якого становить близько 18% водних ресурсів України і забезпечує водою 32 млн. населення та 2/3 господарського потенціалу країни – то це одне найважливіших завдань економічного і соціального розвитку та природоохоронної політики держави.

Екологічна ситуація на території басейну Дніпра складна, оскільки 60% її розорано, на 35% земля сильно еродована, на 80% трансформовано первинний природний ландшафт.

Водосховища на Дніпрі стали акумуляторами забруднюючих речовин.

В критичному стані перебувають малі річки басейну, значна частина яких втратила природну здатність до самоочищення.

Незаконно розорюються землі сільськогосподарського призначення, що викликає появу пилових бурь, знищення верхнього шару ґрунту.

За прогнозами кліматологів природні зони в Україні зміняться з півдня на північ уже найближчі 10 років на 150-200 км. Нажаль, ці прогнози уже стали реальністю.

Глобальне потепління на 2°C викличе непередбачувані зміни системи атмосферної циркуляції.

Неприйняття терміново рішучих заходів вищеназваним викликам призведе до екологічного геноциду, продовольчої небезпеки, а вірогідно втрати державності України.

Бурков В.В.,
голова Мобавену
схе. об'єднан
фермерів і сівеско
землевласців ім.
Героє Чиреки,
Героє Кебелюк Сергій
В. Шиндєєв

Заслужений діяч України,
Кандидат мей. наук, доктор
В. Сьва В.Ср. Шонев.

Ольга М.М. (професор
кафедри землероб-
ства і агрохімії
Ужгородського університету)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення «Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Ради національної безпеки і оборони України, Верховної Ради України щодо недопущення переростання екологічної катастрофи в екологічний колапс»

Розробник проєкту рішення: депутат Полтавської обласної ради восьмого скликання В. Ярошенко.

Проєкт рішення є актом індивідуальної дії.

Мета: покращення екологічного стану довкілля.

1. Підстава розроблення проєкту рішення

Проєкт рішення розроблено за власною ініціативою депутата Полтавської обласної ради В. Ярошенка.

2. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Екологи наголошують, що ігнорування сівозміною, вирощування на значних площах бізнесових культур, інтенсивне розорювання сінокосів та пасовищ, випилювання лісосмуг призводить до незворотних процесів у навколишньому середовищі. Такі процеси призводять до катастрофічних кліматичних змін.

3. Суть проєкту рішення

Проєктом рішення передбачається прийняти Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Ради національної безпеки і оборони України, Верховної Ради України щодо недопущення переростання екологічної катастрофи в екологічний колапс.

4. Правові аспекти

- Закон України «Про статус депутатів місцевих рад»;
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація запропонованого проєкту рішення обласної ради не потребує фінансових витрат.

6. Позиція заінтересованих осіб/органів/сторін

Проєкт рішення не потребує з'ясування заінтересованих сторін.

7. Громадське обговорення

Проект рішення не потребує громадського обговорення.

8. Запобігання корупції

У проекті рішення відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

9. Прогноз результатів

Прийняття проекту рішення «Про Звернення депутатів Полтавської обласної ради до Ради національної безпеки і оборони України, Верховної Ради України щодо недопущення переростання екологічної катастрофи в екологічний колапс» забезпечить в подальшому покращення екологічної ситуації в країні.

Депутат обласної ради

В. ЯРОШЕНКО